

Ragekniv og pincet

Pincet

Vidste du... at mændene i bronzealderen barberede sig med små knive og brugte pincet?

Ragekniv

Hvad er de lavet af?

Rageknivene og pincerterne er lavet af bronze.

Bronze er en blanding af 90% kobber og 10% tin. De metaller har vi ikke i Danmark, så dem måtte man handle eller bytte sig til med folk fra andre lande.

Det var bronzestøberen, der lavede rageknivene og pincerterne.

Hvad blev de brugt til?

Ragekniven blev brugt til at barbere sig med. Man kunne fjerne uønsket hår i ører og næse eller rette lidt på øjenbrynene med pincetten.

Vi ved, rageknivene blev brugt til barbering, for vi har fundet skæghår på nogle af dem. Vi ved ikke, hvor tit mændene barberede sig, men nogle af rageknivene er meget slidte.

Vi finder rageknive af bronze i mændenes grave.

Det var kun de rigeste, der havde råd til ting af bronze. De fleste mænd har nok barberet sig med en skarp kniv af flint.

Et vildt fund

Nogle rageknive har billeder af skibe, heste, slanger og sole.

Vi tror, billederne er religiøse. De handler om solens evige rejse over himlen om dagen og gennem underverdenen om natten.

Ragekniv fra Bornholm

Kan du finde fisken og skibene på ragekniven?

Gravhøje med egekistegrave

Hohøj ved Mariager

Vidste du... at man i begyndelsen af bronzealderen lagde de døde i kister, der var lavet af udhulede træstammer?

Hvad er det lavet af?

Gravhøjene er opbygget af græstørv.

Danmarks største gravhøj fra bronzealderen er Hohøj ved Mariager. Gravhøjen er næsten 12 m høj og omkring 71 m i diameter. Den græstørv, der er brugt til at bygge højen, er hentet i den nærmeste omegn. For at bygge højen har man skrællet græstørven af et område, der svarer til 31 fodboldbaner!

I bronzealderen byggede man tusinder af gravhøje.

Du kan stadig se dem mange steder i Danmark. I midten af gravhøjen lå de døde begravet i en kiste af egetræ.

Hvad blev den brugt til?

Man begravede de døde i gravhøjen.

Gravhøjene indeholder ofte flere grave - måske er det personer fra samme familie. I begyndelsen af bronzealderen lagde man de døde i kister af egetræ. I slutningen af bronzealderen begyndte man at brænde de døde. De rensede knogler puttede man i en urne sammen med gravgaver. Urnen blev gravet ned i en af de gamle gravhøje.

Et vildt fund

Egtvedpigen blev begravet i en egekiste, der blev dækket af en gravhøj.

En lille røllikeblomst i kisten afslører, at Egtvedpigen blev lagt i sin grav om sommeren. Hun blev omkring 20 år. Årringene i kistens egetræ viser, at træet til kisten blev fældet 1370 år før f.v.t. Altså for næsten 3400 år siden. Egtvedpigen var iført en bluse og et kort snoreskørt af uld. I hendes kiste fandt arkæologerne en barkspand. Den viste spor efter en gæret drik – formentlig øl sødet med honning.

Du kan se Egtvedpigen på Nationalmuseet i København.

Egtvedpigens grav

(Foto: Roberto Fortuna & Kira Ursem)

Håndten

Vidste du... at man kan spinde tråd af både uld, hør og silke?

Ten-vægt

Hvad er den lavet af?

Håndtenen er lavet af en lige pind med en vægt af brændt ler i den ene ende af pinden.

En håndten er enkel, primitiv og alligevel utrolig funktionel.

Hvad blev den brugt til?

Håndtenen blev brugt til fremstilling af garn.

Det lille redskab blev brugt, når man skulle spinde uld fra får til garn. Garnet brugte man til at sy og væve med. Fra bronzealderen og helt op til vore dage har man spundet garn med en håndten.

Et vildt fund

Egtvedpigens snoreskørt er lavet af uldtråd spundet på en håndten.

Lige siden Egtvedpigens blev fundet i 1921, har arkæologerne stillet mange spørgsmål. Var snoreskørtet mon en sommerdragt? Var det hverdagstøj? Var det gifte eller ugifte kvinder, der gik med snoreskørt?

Arkæologerne tror, at snoreskørtet var en del af en festdragt.

Måske blev den brugt til særlige religiøse fester, hvor man dansede.

Kopi af Egtvedpigens dragt.

Helleristninger

Vidste du... at helleristning betyder at ridse i sten?
Helle = sten, riste = ridse?

Sten med hjul-kors

Hvad er de lavet af?

Helleristninger er billeder hugget ind i klipper og sten.

Vi finder helleristninger i Norge, Sverige og Danmark.

I Danmark findes der flest helleristninger på Bornholm. Det er det eneste sted i Danmark med faste klipper.

Bronzealderfolket huggede deres helleristninger ind i klipper eller store sten.

De brugte en sten på størrelse med en hånd til at hugge med.

Hvad blev de brugt til?

Helleristningerne er religiøse billeder.

Helleristningerne blev brugt, når bronzealderfolket udførte deres ritualer.

Den mest almindelige helleristning er skål-tegnet.

Det er en lille rund fordybning.

Måske har skåltegnet med frugtbarhed at gøre, eller måske det har været brugt i forbindelse med begravelser. Vi ved det ikke. Men vi finder skåltegn overalt, hvor bronzealderfolket har været.

Vi finder også helleristninger med hjul-kors, skibe, fødder, hænder, dyr og mennesker.

Nogle helleristninger bærer symbolet for solen, som f.eks. hjul-korset.

Skibet er et andet vigtigt motiv for bronzalderfolket. Det er ofte knyttet sammen med solen. Vi finder f.eks. helleristninger med skibe, der transporterer solen.

Helleristning af et skib med to sole fra Bornholm

Se film

Hør shamanen fortælle om bronzealderfolkets religion og om helleristninger i filmen "Bronzealder" på minuttal [8:13 – 10:25] på www.møde-med-oldtiden.dk.